

jeg — købe deres Varer, hvor de kunne faa dem billigst, naar de ere lige gode. Ja, jeg er ikke en Gang sikker paa, at alle Socialdemokrater købe socialdemokratisk Margarine fra Svendborg, selv om de faa en Glasassiet til Smør i Købet, som jeg har set.

Formanden: Under Hensyn til, at der endnu er en Række Talere indtegnede, og til det ønskelige i, at Forhandlingerne kunne tilendebringes i dette Møde, beder jeg det ærede Medlem holde sig saa nøje som muligt til det foreliggende Lovforslag.

J. Nielsen: Jeg fremførte forleden Dag en hel Del forskellige Ting, som kunde tænkes at være Aarsager til Arbejdsløsheden. Nu kunde det ærede Medlem, som jo har ironiseret saa meget over min Mangel paa Sagkundskab, have benyttet sin store Sagkundskab til at imødegaa mig og paavise, at de Grunde, jeg fremførte, vare forkerte. Han indskrænkede sig i midlertid til at tage en eneste Ting, nemlig Lønnen, idet han sagde, at hvis Lønnen var for høj her i Danmark, og hvis det var det, der skabte Arbejdsløsheden her til Lands, maatte man jo i de Lande, hvor Arbejdslønnen var lav, for Eks. i Tyskland, ingen Arbejdsløshed have. Men det er jo en alt for kort og snæver Slutning. Naar jeg her har angivet en 7—8 forskellige Aarsager til Arbejdsløsheden, hvor kan han saa pille en eneste ud og sige: Det er det afgørende hele Verden over. Der kan jo være mangfoldige andre Aarsager for Eks. i Tyskland, hvis Forhold ere himmelvidt forskellige fra vore. I Tyskland producere de mange flere Industrivarer, end de selv behøve, og udføre mange af dem, medens vi indføre en hel Del Industrivarer, saa der kan meget godt være Arbejdsløshed i Tyskland paa Grund af Overproduktion. Jeg skal fremsætte et enkelt Eksempel, som jeg tilfældigvis kender, paa, at den høje Arbejdsløn her hjemme virkelig har forhindret en Fabrikant fra at optage Konkurrencen med en lignende Fabrikant i Tyskland. Der er ovre i en jydsk Købstad en større Børstefabrikant, som blandt andet fabrikere en særegen Slags Kardæsker. Alle disse Kardæsker bleve leverede til en Grosserer her i Kjøbenhavn, og derfra gik de saa hele Landet over i Detailhandel. Det gik rigtigt godt i flere Aar, og alle Parter, baade Arbejderne, Fabrikanten, Grosserereren og de, der solgte dem, vare storartet tilfredse. Saa hændte

det imidlertid, at Grosserereren her ovre fik et Tilbud fra en tysk Fabrikant med Prøver paa disse Kardæsker, og de tyske Kardæsker vare lige saa gode som de danske, men betydeligt billigere. Nu vilde Grosserereren nødig afbryde Forbindelsen med sin gamle Forretningsven i den jydsk Købstad, og han skrev da over til ham, at han for sit Vedkommende vilde tage noget af Tabet, naar Fabrikanten kunde levere Kardæskerne saa og saa meget billigere. Han vilde i saa Fald blive ved at tage hans Fabrikat, men hvis ikke saa han sig nødsaget til at hæve Forbindelsen. Tog han nemlig ikke det tyske Fabrikat, fik en anden det, og saa vilde han ikke kunne konkurrere med denne. Nedsættelsen, der forlangtes af Børstefabrikanten, indeholdt ikke alene hele hans Fortjeneste paa disse Kardæsker, men vilde give ham Underskud, og det vilde han selvfølgelig ikke tage. Saa sagde han til Børstenbinderne, disse Svende, der lavede Kardæskerne: Saadan og saadan er Forholdet, ville I lave Kardæskerne saa og saa meget billigere, tager jeg en Del af Tabet, Grosserereren tager noget af det, og I maa tage Resten, vi dele altsaa Tabet. Men Svendene sagde nej, de vilde have Betaling efter Priskuranten, de vilde ikke arbejde en Øre billigere. Naa, Fabrikanten vilde selvfølgelig ikke arbejde med Underskud, det er der jo ingen, der vil. Han skrev saa til Grosserereren, at han kunde ikke levere Kardæskerne billigere, Grosserereren ophævede da Forbindelsen og tog de tyske Kardæsker. Fabrikanten maatte afskedige 4—5 Børstenbinderne, som hidtil havde lavet disse Kardæsker. Det er et faktisk Eksempel, som er aldeles paalideligt.

Med Hensyn til den Arbejdsmængde, som vore Fabriksarbejdere kunne præstere, kan jeg ogsaa nævne et Eksempel. Det forrige ærede Medlem for Slagelse (Køedt) var og er endnu, som ærede Medlemmer vide, Gardinfabrikant. I et af sine mange Foredrag her i Salen om Toldlovens Behandling fortalte han, at i hans Gardinfabrik kunde en Mand passe 2 Væve, hvorimod en Mand i de skotske Fabrikker har 4 Væve at passe, og som Følge deraf havde han ondt ved at konkurrere med de skotske Gardinfabrikker. Han sagde da til sine Folk, om de ligesom i Skotland hver vilde passe 4 Væve, saa vilde han i Stedet for 20 Kr. kunne give 30 Kr. ugentlig og selv beholde de 10 Kr. og optage Konkurrencen. Det vilde de nu ikke, thi da, sagde de, vilde der kun blive Arbejde